

Pisurøða 23. juni 2021

Góðu áhoyrarar og góðu pisur!

Kenda amerikanska skaldið, Yip Harburg, ið hevur skrivað fleiri kendar tekstir til sangleikir á Broadway, segði einaferð soleiðis:

*“Eitt lag fær teg at kenna eina kenslu,
ein tekstur fær teg at hugsa eina hugsan,
ein sangur fær teg at kenna eina hugsan.”*

Flestu tykkara kundu helst tikið undir við tí, at tónleikurin, ið vit lurta eftir, tá vit eru ung, hevur eitt serstakt pláss í hjarta okkara, og vit fara altíð at venda aftur og lurta eftir hesum sama tónleikinum restina av lívinum. Og hetta er heilt natúrligt. Tað er í grundini ein lívfrøðilig frágreiðing um hetta. Tí tá ein lurtar eftir einum góðum lagi, verður ein lítil neisti av heilaaktiviteti kyndur hjá tí, ið lurtar; í ungdómsárunum stendur heilin enn í vøkstri, og hesir neistarnir verða tískil meira líkir fýrverki. Hesin tónleikurin setur seg tí djúpt í okkara sansir og minni.

Umframt heilaaktivitet hevur tónleikur eisini tann eginleikan, at hann kann goyma eitt ávíst minni, ið kann geva okkum eina kenslu av nostalgi; eitt minni um eina hending, eitt menniskja, eitt umhvørvi ella eina tíð. Eina tíð, har alt kanska var lættari, har ein ikki noyddist at gjalda húsatrygging, olju- og el-rokningar, eina tíð, har vinir, frítíðarvirksemi og upplivingar høvdu meir at siga, ja, ein tíð, tá allur heimurin sá øðrvísi út. Tónleikurin kann goyma hesi minnini og

kenslurnar, og kanska tit foreldur hava nøkur lög, ið taka tykkum aftur til tykkara tíð á miðnámi ella øðrum yrkisleiðum.

Tað er tó ikki einans tónleikurin, sum í ungdómsárunum er við til at mynda okkum. Nógvar avgerðir, ið vit taka í ungdóminum, fara at fylgja okkum restina av lívinum. Hvørji fólk vit nýta tíð saman við, hvørja politisku hugsjón vit eru mest samd í, hvørja útbúgvingarleið vit velja at taka, hvørji virðir vit vilja byggja lív okkara á. Ja, allar hesar avgerðir taka vit í ungdómsárunum. Henda tíðin er tí ikki bara løtt og stuttlig; tað er eisini álvarsamt at verða ungur.

Avgerðin, ið vit pisur tóku fyri gott trimum árum síðani, at taka eina miðnámsútbúgving á Kambsdali, var eisini ein avgerð, ið hevur verið við til at mynda okkum. Tíðin her hevur leitt okkum úr okkara lítla fólkaskúla-heimi og klætt okkum við nýggjum vísdómi og førleikum, ment okkum sosialt og fakliga, soleiðis at vit nú eru til reiðar at stíga út í tað veruliga lívið við túsundtals móguleikum.

Tíðin her á Kambsdali hevur mangan verið strævin, og onkrar vikur gjørdu nógvu uppgávarnar tað trupult at síggja endan av tunlinum. Men tíðin hevur sanniliga eisini verið lønandi og stuttlig. Vit hava fingið nýggjar vinir, hava lært at hugsa kritiskt, arbeiða tvørtur um faklig mørk og arbeiða saman.

Í mun til árinu frammanundan hefur okkara tíð her verið heilt serlig, av somu orsök sum lívið hjá okkum øllum hefur verið tað. Ja, henda herviliga smittan leggur onki í, at vit eru ung og ynskja at uppliva so nógv sum gjørligt. Um fyrsta árið hugsa tit kanska, at tá var alt, sum tað átti at vera, heilt ómerkt av smittu. Men so var ikki, tí vit fingu øll ein lítlan forsmakk uppá smittuspjalding, smittufyribyrging, uppsporan – ja, ítróttardagurin varð enntá útsettur – tá *skrubbb* herjaði á Kambsdali. Vit vóru tí ikki heilt óroynd á økinum, tá vit vórðu send heim til online-undirvísing á vári eitt gott ár seinni.

Vit hava verið heppin á tann hátt, at undirvísingin hefur verið lítið ávirkað. Vit høvdu online-undirvísing í tveir mánaðir í fjør, hesin undirvísingarháttur – kunnu lærarar, sum næmingar helst taka undir við – er ikki ideellur. Tað er ikki tað sama sum at sita í einum flokshøli, undir liðini á hvør øðrum, og síggja og hoyra hvør annan. Men vit sluppu lætt og vóru einans noydd til hesa loysnina í stutta tíð, meðan næmingar í londunum rundanum okkum ikki høvdu tað eins lætt.

Eitt er undirvísingin, men skúlin hefur meir at bjóða enn undirvísing. Og á hesum økinum hava vit havt fleiri avmarkingar. Námsferðirnar, ið vit íðin hava savnað inn til, selt lutaseðlar ella vaflur, serverað, ruddað, fyrireikað og skipað tiltøk; tær eru allar avlýstar. Møguligar málferðir hava verið uppá tal, men tað varð eisini av ongum. Fyri næmingarnar í undanfarnum árum eru hesar upplivingar helst millum tær, ið tey serliga minnst aftur á. *Vit* sluppu ikki at hugna okkum

saman og slikka sól, samstundis við at uppliva eina nýggja mentan, søgu, siðmenning, vitja listasøvn, dómkirkjur, matstovur og søguligar bygningar.

Men hóast hetta bleiv soleiðis, skulu skúlin og leiðslan hava eina tøkki fyri at hava skipað tiltøk á skúlanum so væl, sum tað bar til. Flestu tiltøkini, ið máttu lúta fyri koronu, blivu ikki avlýst, men einans útsett. Og vit hava ikki mist *eitt* temakvøld ella *ein* ítróttardag, og síðsta vikan hjá okkum triðjaársnæmingum var sum óávirkað. So takk fyri tað.

Tað at vit standa her í dag, er eitt prógv um, at tann seinasti kaffikoppurin frá kantinuni er drukkin, tann seinasti blokkurin er liðugur, tann seinasti “sjips”-dagurin er farin afturum, tann seinasta próvtøkan er lokin, og hógvan er komin á høvdið. Hesin kapittulin í okkara lívi er komin at einum enda, og tað er løgið at hugsa sær, at vit ikki fara at síggja hvør annan aftur undir hesum umstøðunum. Nú byrjar ein nýggjur kapittul, har vit øll fara ymsar leiðir. Fleiri okkara fara í næstum út í arbeiðslívið fyri at fylla okkum kontuna, onnur fara beinleiðis víðari í læru ella á hægri skúla, her á landi, ella útum landoddarnar.

Vit vita ikki, hvussu framtíðin sær út og nær vit síggjast aftur, men vit fara helst at mótast aftur úti í samfelagnum um nøkur ár. Tá onkur av okkum er blivin lækni, ein annar lærari, bankaráðgevi, verkfrøðingur, námsfrøðingur, handilseigari ella annað. Tá vit hittast aftur við kassan

Í Bónus um 30 ár, so fara vit at hugleiða um tíðina, vit liva í nú. Og tað verður við sorgblídni, at vit fara at hugsa aftur á hesa løtuna, umframt nógvar aðrar góðar løtur, ið vit hava havt saman hesi trý árin. Sum enski rithøvundurin A.A. Milne, segði ígjøgnum uppspunnu bjørnina hjá sær, Winnie the Pooh, ella Palla Pumm:

*“Vit løgdu ikki merki til, at vit skaptu minnir,
vit vistu bara, at vit stuttleikaðu okkum.”*

Hóast banal, so sigur henda útsøgn kortini okkurt um støðuna hjá okkum. Tey eldru taka ofta til, at fyrr var alt betri, men fyri okkum er tað *nú*, at alt *er* betri. Og hóast vit hava nógv at taka støðu til og leggja til rættis, so er tað eisini umráðandi, at vit njóta løtur sum hesar, taka tær til okkum og skapa eitt sindur av framtíðar nostalgi, soleiðis at vit um 30 ár kunnu minnast afturá hesa tíðina og leingjast.

At enda takka vit triðjaársnæmingar øllum teimum, sum hava verið um okkum hesi seinastu trý árin. Takk til leiðsluna, lærarar og starvsfólk á skúlanum annars fyri hesa tíðina. Eisini takk til okkara bakland, ið hevur hjálpt og stuðlað okkum í strævnum tíðum, hvørja ferð vit hava verið um at missa mótið, og eisini glett seg saman við okkum í teimum góðu tíðunum.

Gott summar, øll somul!

Takk fyri!